

**Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της
Ανώτερης Εκπαίδευσης**

Κυπριακή Δημοκρατία

**Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης
Προγράμματος Σπουδών**

Ίδρυμα: Πανεπιστήμιο Κύπρου

**Πρόγραμμα Σπουδών: Master in Business Economic
Technology, Innovation Management and
Entrepreneurship (TIME MBE)**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Οδηγίες.....	3
Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης.....	4
Εισαγωγή.....	5
Ευρήματα.....	6
Συμπεράσματα και Εισηγήσεις της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.....	12
Έντυπο: 300.1.....	13

ΟΔΗΓΙΕΣ:

Το παρόν έγγραφο έχει καταρτιστεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας, στη βάση των προνοιών του «περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα Νόμου του 2015» [N. 136 (I)/2015].

Το έντυπο συμπληρώνεται από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης για έκαστο πρόγραμμα σπουδών. Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (έντυπο αρ. 300.1) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης για την αξιολόγηση - πιστοποίηση προγράμματος σπουδών.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

ΟΝΟΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ / ΙΔΡΥΜΑ
Παναγιώτης Αλεξάκης (Μέλος)	Καθηγητής Οικονομικής των Επιχειρήσεων και Αγορών	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Μιχάλης Γ. Αργυρού (Πρόεδρος)	Αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικών	Cardiff University
Χρίστος Ιωαννίδης (Μέλος)	Καθηγητής Χρηματοοικονομικής	Aston University

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

I. Η διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης

- Σύντομη περιγραφή των εγγράφων που μελετήθηκαν, της επιτόπου επίσκεψης, των συναντήσεων και των υποδομών στις οποίες πραγματοποιήθηκε η επίσκεψη.

II. Διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης

- Σχόλια όσον αφορά στην ποιότητα και την πληρότητα της αίτησης που υποβλήθηκε από το ίδρυμα ανώτερης εκπαίδευσης (Έντυπο Αρ. 200.1, αλλά και όσον αφορά στην γενική αποδοχή και συμμετοχή στις διαδικασίες Διασφάλισης Ποιότητας από μέρος του Ιδρύματος, γενικότερα, και για το υπό αξιολόγηση πρόγραμμα σπουδών συγκεκριμένα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ:

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ

- Οργάνωση διδακτικού έργου

Η οργάνωση του διδακτικού έργου χρήζει βελτίωσης στην οποία αναφερόμαστε εκτενώς στα σχόλια μας παρακάτω. Επιγραμματικά, η βελτίωση αυτή εστιάζεται στα κριτήρια εισαγωγής αγγλικής γλώσσας, στην γνωστοποίηση αναλυτικών περιγραμμάτων σπουδών, στις διαδικασίες πρακτικής άσκησης και στους μηχανισμούς στήριξης φοιτητών με προβληματική ακαδημαϊκή επίδοση

- Διδασκαλία

Η δομή της διδασκαλίας και των μεθόδων μετάδοσης υποστηρίζεται επαρκώς από τις δεξιότητες του προσωπικού και τις υποδομές του πανεπιστημίου

- Διδακτικό προσωπικό

Το διδακτικό προσωπικό έχει την ικανότητα και την εμπειρία να φέρει σε πέρας με επιτυχία τους μαθησιακούς στόχους

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

- **Σκοπός και μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών**
Παρακαλούμε βλέπετε το αμέσως επόμενο σχόλιο
- **Δομή και Περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών**
Το υποβληθέν Πρόγραμμα Σπουδών μπορεί να ωφεληθεί τα μέγιστα από τα αποτελέσματα της συζήτησης που διεξήχθη μεταξύ των μελών του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) και της Εξωτερικής Επιτροπής Αξιολόγησης (ΕΕΑ). Σημεία όπως η διάκριση των μαθημάτων μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής, και η αναπροσαρμογή των ωρών διδασκαλίας αποτελούν σημαντικές πηγές βελτίωσης της ποιότητας του προγράμματος σπουδών.
- **Διασφάλιση Ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών**
Η ΕΕΑ έχει απόλυτη εμπιστοσύνη στις υφιστάμενες διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας του Πανεπιστημίου Κύπρου. Προτείνουμε την εμφανέστερη συμμετοχή των φοιτητών στις διαδικασίες διασφάλισης του προγράμματος.
- **Διαχείριση του Προγράμματος Σπουδών**
Η ΕΕΑ αναγνώρισε την ύπαρξη κινδύνου συντονισμού των τυχόν αναγκαίων αλλαγών μεταξύ των τριών πανεπιστημίων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ούτως ώστε να προστατεύεται και να βελτιώνεται η ποιότητα του προγράμματος.
- **Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Σπουδών**
Η ΕΕΑ κρίνει την διεθνή διάσταση του προγράμματος σπουδών ως πολύ καλή
- **Σύνδεση με την Αγορά Εργασίας και την Κοινωνία**
Η ΕΕΑ κρίνει την σύνδεση με την αγορά εργασίας ως ικανοποιητική

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

- Συνέργεια Έρευνας Διδασκαλίας

Η ΕΕΑ κρίνει τον συντονισμό έρευνας και διδασκαλίας υποστηρικτικό προς την επίτευξη των στόχων του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψιν τις προϋποθέσεις που επισημάνθηκαν στα σχόλια αυτής της ενότητας.

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

- **Διοικητικοί Μηχανισμοί**
- **Υποδομές/Υποστήριξη**
- **Οικονομικοί Πόροι**

Η ΕΕΑ κρίνει τις παραπάνω υπηρεσίες, υποδομές και οικονομικούς πόρους ως εξαιρετικού επιπέδου

5. ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μη σχετικό με το προτεινόμενο πρόγραμμα

6. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Μη σχετικό με το προτεινόμενο πρόγραμμα

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ¹

- Η παρούσα κατάσταση του προγράμματος, καλές πρακτικές, αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά τη διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης, εισηγήσεις για βελτίωση.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα καλύπτει μια σημαντική ανάγκη ακαδημαϊκής κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού για την αγορά εργασίας, ενός νευραλγικού και αυξανόμενης σημασίας τομέα. Παρεμφερή προγράμματα προσφέρονται από κορυφαία πανεπιστήμια της Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής. Το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό είναι άριστα κατηρητισμένο και επαρκές για να φέρει σε πέρας την επιτυχή λειτουργία του προγράμματος. Το πανεπιστήμιο Κύπρου διαθέτει εντυπωσιακές υλικές και διδακτικές υποδομές για να υποστηρίξει τη λειτουργία του προγράμματος. Η Εξωτερική Επιτροπή Αξιολόγησης (ΕΕΑ) εντυπωσιάστηκε από την υποστήριξη του προγράμματος από όλα τα επίπεδα της πανεπιστημιακής διοίκησης. Η ΕΕΑ εντυπωσιάστηκε από το σύνολο της εικόνας που αποκόμισε για το Πανεπιστήμιο Κύπρου τόσο από την επίσκεψη όσο και από τις παρουσιάσεις του Πρύτανη και Αντιπρύτανη.

Η ΕΕΑ σημειώνει ότι ορισμένα μέρη των εγγράφων που τέθηκαν στη διάθεση της ήταν ελλιπή, κάτι που δημιούργησε σημαντικό έλλειμμα πληροφόρησης το οποίο καλύφθηκε μερικώς κατά τη διάρκεια των συζητήσεων που είχαμε με τα μέλη ΔΕΠ.

Η ΕΕΑ μετά από εκτενείς συζητήσεις με τα μέλη ΔΕΠ και λαμβάνοντας υπόψιν τα στοιχεία που τέθηκαν στη διάθεσή της προτείνει ορισμένες αλλαγές με στόχο τη βελτίωση του προγράμματος σπουδών. Αυτές αφορούν τα παρακάτω:

1. Τα κριτήρια εισαγωγής που αναφέρονται στην αγγλική γλώσσα.
2. Η συγκεκριμενοποίηση των κριτηρίων ακαδημαϊκής αξιολόγησης των φοιτητών και η αναθεώρηση της ποσοστιαίας συμβολής των επιμέρους μεθόδων αξιολόγησης στους τελικούς βαθμούς των μαθημάτων.
3. Η μείωση των ωρών διδασκαλίας και η εισαγωγή διάρθρωσης των μαθημάτων μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής.
4. Η προσκόμιση ολοκληρωμένων στοιχείων σχετικά με τη μέριμνα για φοιτητές με μειωμένη ακαδημαϊκή επίδοση.
5. Η πληρέστερη κατάρτιση περιγραμμάτων σπουδών (π.χ. κατανομή μεταξύ διαλέξεων και εργαστηρίων και λεπτομερέστερα μαθησιακά αποτελέσματα σε επίπεδο μαθημάτων).

¹ Σημειώνεται ότι στο σημείο αυτό, η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης αναμένεται να τεκμηριώσει τα ευρήματα και τις εισηγήσεις της στη βάση του Εντύπου με αρ. 300.1. Δεν αναμένεται από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης να υποβάλει εισήγηση για έγκριση ή απόρριψη του υπό αξιολόγηση προγράμματος σπουδών. Η εν λόγω απόφαση εμπίπτει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης.

6. Η εισαγωγή στο πρόγραμμα του μαθήματος της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού (Human Resources Management)

7. Η εμπάθυνση σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης (παρακαλώ βλέπετε συνημμένο κείμενο με τίτλο Ένταξη της Πρακτικής Άσκησης στο Πρόγραμμα Σπουδών)

Η ΕΕΑ εξέφρασε τον προβληματισμό της σχετικά με την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών της διαπανεπιστημιακής διαχείρισης (inter-university governance) του προγράμματος. Η ΕΕΑ προτείνει την τροποποίηση του προτεινόμενου για τον τομέα αυτό θεσμικού πλαισίου ούτως ώστε να διασφαλισθεί η ποιότητα του προγράμματος.

Έντυπο: 300.1

Κριτήρια και Δείκτες Ποιότητας Εξωτερική Αξιολόγηση Προγράμματος Σπουδών

Ίδρυμα: .....Πανεπιστήμιο Κύπρου.....

Τίτλος Προγράμματος: **Master in Business Economic Technology, Innovation, Management and Entrepreneurship (TIME MBA)** .....

Διάρκεια Προγράμματος: ...**15-21 μήνες** .....

Ημερομηνία Αξιολόγησης: **31 Ιανουαρίου – 1 Φεβρουαρίου 2017**.....

Το παρόν έγγραφο έχει καταρτιστεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας, στη βάση των προνοιών του «περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα Νόμου του 2015» [Ν. 136 (I)/2015].

Το έγγραφο περιγράφει τα κριτήρια και τους δείκτες ποιότητας που θα εφαρμόζονται για την αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών των ιδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης.

ΟΔΗΓΙΕΣ: Σημειώστε για κάθε δείκτη ή κριτήριο αυτό που ισχύει.

1. Εφαρμόζεται στον ελάχιστο βαθμό
2. Ισχύει σε μη ικανοποιητικό Βαθμό
3. Ισχύει σε ικανοποιητικό Βαθμό
4. Ισχύει σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό
5. Ισχύει και αποτελεί καλή πρακτική

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση κριτηρίων που δεν μπορούν να εφαρμοστούν, λόγω της φύσης του ιδρύματος ή / και του προγράμματος σπουδών, να σημειώνεται Δ / Ε = Δεν εφαρμόζεται και να εξηγήσετε ποια είναι η αντίστοιχη πολιτική του Ιδρύματος για το συγκεκριμένο κριτήριο

Μέλη Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

ΟΝΟΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ / ΙΔΡΥΜΑ
Παναγιώτης Αλεξάκης (Μέλος)	Καθηγητής Οικονομικής των Επιχειρήσεων και Αγορών	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Μιχάλης Γ. Αργυρού (Πρόεδρος)	Αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικών	Cardiff University
Χρίστος Ιωαννίδης (Μέλος)	Καθηγητής Χρηματοοικονομικής	Aston University

Ημερομηνία και Ώρα Επιτόπιας Επίσκεψης: 31 Ιανουαρίου 2017, 10.00 – 17.00

.....

Διάρκεια Επιτόπιας Επίσκεψης: ...Επτά ώρες.....

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ						
1.1	Οργάνωση διδακτικού έργου	1	2	3	4	5
1.1.1	Τα κριτήρια εισδοχής φοιτητών/τριών στο πρόγραμμα σπουδών βασίζονται σε σαφείς κανονισμούς και στη συνεπή εφαρμογή τους.				X	
1.1.2	Ο αριθμός φοιτητών κατά μάθημα επιτρέπει την επικοινωνιακή διδασκαλία και επικοινωνία και συγκρίνεται θετικά με τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα ή/και διεθνείς πρακτικές.					X
1.1.3	Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας εξασφαλίζει την ποιοτική υλοποίηση των στόχων του προγράμματος σπουδών και την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Συγκεκριμένα λαμβάνονται υπόψη:					
1.1.3.1	Η εφαρμογή συγκεκριμένου ακαδημαϊκού ημερολογίου και η έγκαιρη δημοσιοποίησή του.					X
1.1.3.2	Η γνωστοποίηση αναλυτικών περιγραμμάτων σπουδών στους φοιτητές/τριες και η εφαρμογή τους από τους διδάσκοντες.			X		
1.1.3.3	Οι επικαιροποιημένες ιστοσελίδες των μαθημάτων με συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό				X	
1.1.3.4	Οι διαδικασίες εκπόνησης πτυχιικών και μεταπτυχιακών εργασιών / πρακτικής άσκησης			X		
1.1.3.5	Οι διαδικασίες διεξαγωγής και η μορφή εξετάσεων και αξιολόγησης φοιτητών/τριών.				X	
1.1.3.6	Η αποτελεσματική ενημέρωση των φοιτητών/τριών και διευκόλυνση της συμμετοχής της στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.				X	
1.1.4	Παρέχονται στους φοιτητές/τριες του προγράμματος σπουδών, επαρκείς και σύγχρονοι μαθησιακοί πόροι περιλαμβανομένων:					
1.1.4.1	των εγκαταστάσεων					X
1.1.4.2	της βιβλιοθήκης					X
1.1.4.3	της υποδομής					X
1.1.4.4	της φοιτητικής μέριμνας					X

	1.1.4.5	της ακαδημαϊκής καθοδήγησης						X
1.1.5		Εφαρμόζεται πολιτική τακτικής και αποτελεσματικής επικοινωνίας διδασκόντων – φοιτητών					X	
1.1.6		Οι διδάσκοντες κάθε μαθήματος παρέχουν έγκαιρη και αποτελεσματική ανατροφοδότηση στους φοιτητές τους.					X	
1.1.7		Οι θεσμοθετημένοι μηχανισμοί για τη στήριξη των φοιτητών και την επικοινωνία με το διδακτικό προσωπικό είναι αποτελεσματικοί.					X	
1.1.8		Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών είναι αποτελεσματικοί.						X
1.1.9		Οι μηχανισμοί στήριξης των φοιτητών/τριών με προβληματική ακαδημαϊκή επίδοση είναι αποτελεσματικοί.			X			
1.1.10		Οι διαδικασίες ακαδημαϊκής συμβουλευτικής (mentoring) είναι διαφανείς και αποτελεσματικές σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα και λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του ακαδημαϊκού φόρτου.						X
1.1.11		Στο πρόγραμμα σπουδών εφαρμόζεται αποτελεσματική πολιτική για την πρόληψη και εντοπισμό της λογοκλοπής.						X
1.1.12		Στο πρόγραμμα σπουδών οι μηχανισμοί διαχείρισης παραπόνων και επίλυσης διαφορών είναι ικανοποιητικοί.			X			

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

1.1.1. Τα κριτήρια πρότερης ακαδημαϊκής επίδοσης (βαθμός/κατάταξη πρώτου πτυχίου) είναι σαφή και επαρκή. Το αρχικά προτεινόμενο βασικό κριτήριο αγγλικής γλώσσας (IELTS 6.0) κρίθηκε ανεπαρκές, όπως αυτό διαπιστώθηκε και συμφωνήθηκε κατά την συζήτηση με τα μέλη Διδακτικού και Επιστημονικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του Πανεπιστημίου. Το νέο συμφωνηθέν βασικό κριτήριο αγγλικής γλώσσας είναι IELTS 6.5 με βαθμούς κάθε υποκατηγορίας όχι λιγότερο από 6.0

1.1.3.2. Ο οδηγός σπουδών είναι πλήρης σε ότι αφορά τον ορισμό των μαθημάτων. Σε ό,τι αφορά την αναλυτική περιγραφή των μαθημάτων χρειάζονται συμπληρώσεις και διευκρινήσεις στις παρακάτω περιοχές:

α) Κατανομή ECTS μεταξύ διαλέξεων και εργαστηρίων. Στη παρούσα μορφή τα έγγραφα προβλέπουν για όλα τα μαθήματα μόνο διαλέξεις.

β) Περιγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων (βλ. ενότητα 2 παρακάτω)

γ) Πιθανές αλλαγές στους τρόπους αξιολόγησης

1.1.3.4. Για την πρακτική άσκηση, παρακαλούμε συμβουλευθείτε τον αναλυτικό σχολιασμό στα Καταληκτικά Σχόλια / Εισηγήσεις

1.1.3.5. Η πλήρης ομοιογένεια δομής αξιολόγησης στα επιμέρους μαθήματα παιδαγωγικά είναι ελέγξιμη κάτι το οποίο δυνητικά εγείρει ανησυχίες. Συγκεκριμένα:

α) Συμφωνούμε με την προτεινόμενη ύπαρξη τριών μεθόδων αξιολόγησης, δηλ. συμμετοχή στη τάξη, εξετάσεις και τρίτη μέθοδο αξιολόγησης. Εντούτοις, προτείνουμε η τρίτη αυτή μέθοδος να μην είναι για όλα τα μαθήματα ομαδική εργασία, (Group Assignment) όπως αναφερόταν στο αγγλικό κείμενο που μας χορηγήθηκε πριν την επίσκεψη. Στο ελληνικό κείμενο που μας χορηγήθηκε κατά την διάρκεια της επίσκεψης, σε όλα τα μαθήματα αναφέρεται ο γενικός όρος «Εργασίες». Κρίνουμε απαραίτητη την συγκεκριμενοποίηση της μορφής της εργασίας σε κάθε μάθημα και προτείνουμε την εισαγωγή περισσότερων από μιας μορφής εργασίες ανάμεσα στα μαθήματα (π.χ. σε μερικά μαθήματα ατομικές εργασίες, σε άλλα ομαδικές εργασίες, σε άλλα ατομικές παρουσιάσεις κλπ.). Αυτό θα εξασφαλίσει ποικιλία μορφών αξιολόγησης που αφενός θα συμβάλλει στην ίση μεταχείριση φοιτητών με διαφορετικά συγκριτικά πλεονεκτήματα σε διαφορετικές μορφές αξιολόγησης και αφετέρου θα συμβάλλει στην απόκτηση διάφορων μορφών γενικών δεξιοτήτων (generic skills).

β) Κατά τη συνάντησή μας με τα μέλη ΔΕΠ συμφωνήθηκε ότι το προτεινόμενο για τη διαμόρφωση του τελικού βαθμού ποσοστό συμμετοχής στην τάξη 20% είναι υπέρ του δέοντος υψηλό. Προτείνουμε τη μείωση του ποσοστού αυτού στο 10% και την κατανομή του εναπομένοντος ποσοστού μεταξύ εξετάσεων και εργασιών

1.1.3.6. Παρατηρούμε την έλλειψη στα έγγραφα που λάβαμε εμφανούς διαδικασίας επικοινωνίας μεταξύ φοιτητών και διδακτικού προσωπικού σε θέματα βελτιώσεως της διδακτικής διαδικασίας (students feedback). Τα μέλη ΔΕΠ προσέφεραν διαβεβαιώσεις ότι αυτές οι διαδικασίες είναι υπαρκτές και επαρκείς και εφαρμόζονται κατά κανόνα σε όλο το Πανεπιστήμιο. Σε μελλοντικές αξιολογήσεις προτείνουμε αυτού του είδους οι πληροφορίες να προσφέρονται στα μέλη της ΕΕΑ.

1.1.5. Ισχύει το ίδιο σχόλιο με το σημείο 1.1.3.6 για έλλειψη πληροφόρησης στα έγγραφα που λάβαμε και της χρήσιμης πληροφόρησης που λάβαμε στη συνάντησή μας από τα μέλη ΔΕΠ

1.1.6. Ισχύει το ίδιο σχόλιο με το σημείο 1.1.3.6 για έλλειψη πληροφόρησης στα έγγραφα που λάβαμε και της χρήσιμης πληροφόρησης που λάβαμε στη συνάντησή μας από τα μέλη ΔΕΠ

1.1.7. Ισχύει το ίδιο σχόλιο με το σημείο 1.1.3.6 για έλλειψη πληροφόρησης στα έγγραφα που λάβαμε και της χρήσιμης πληροφόρησης που λάβαμε στη συνάντησή μας από τα μέλη ΔΕΠ

1.1.9. Οι μηχανισμοί στήριξης των φοιτητών/φοιτητριών με προβληματική ακαδημαϊκή επίδοση ενέχουν αντιπροτελεσματικά στοιχεία συγκρινόμενοι με τη βέλτιστη πρακτική που ακολουθούνται διεθνώς. Παρακαλούμε βλέπετε Καταληκτικά Σχόλια / Εισηγήσεις παρακάτω

1.1.10. Ισχύει το ίδιο σχόλιο με το σημείο 1.1.3.6 για έλλειψη πληροφόρησης στα έγγραφα που λάβαμε και της χρήσιμης πληροφόρησης που λάβαμε στη συνάντησή μας από τα μέλη ΔΕΠ

1.1.12. Ισχύει το ίδιο σχόλιο με το σημείο 1.1.9.

Σημειώστε:

α) τον προσδοκώμενο αριθμό Κύπριων και αλλοδαπών φοιτητών στο πρόγραμμα σπουδών

Η πλειοψηφία των φοιτητών αναμένεται να είναι από την Κύπρο, αν και το πρόγραμμα στοχεύει σε σημαντική παρουσία μη Κυπρίων φοιτητών.

β) από ποιες χώρες αναμένεται ο μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών
Κύπρος, Νοτιοανατολική Ευρώπη και Μέση Ανατολή

γ) τον μέγιστο προγραμματισμένο αριθμό φοιτητών κατά τμήμα
Τριάντα (30) στο προτεινόμενο πρόγραμμα

1.2	Διδασκαλία	1	2	3	4	5
1.2.1	Η μεθοδολογία του κάθε μαθήματος είναι κατάλληλη για την επίτευξη του σκοπού του μαθήματος και των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.					X
1.2.2	Η μεθοδολογία του κάθε μαθήματος είναι κατάλληλη για ενήλικες.					X
1.2.3	Γίνεται συνεχής-διαμορφωτική αξιολόγηση και ανατροφοδότηση των φοιτητών σε τακτά διαστήματα.					X
1.2.4	Το σύστημα και τα κριτήρια αξιολόγησης και ανατροφοδότησης των επιδόσεων των φοιτητών/τριών στα μαθήματα είναι σαφή, επαρκή και σε γνώση των φοιτητών/τριών.				X	
1.2.5	Εφαρμόζονται εκπαιδευτικές δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών/τριών στη μαθησιακή διαδικασία.				X	
1.2.6	Στη διδασκαλία υιοθετείται η χρήση σύγχρονων εκπαιδευτικών τεχνολογιών που συνάδουν με διεθνή πρότυπα, συμπεριλαμβανομένης πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποστήριξης μάθησης.					X
1.2.7	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων και διδακτικές σημειώσεις) πληροί τις προδιαγραφές που προβλέπει η μεθοδολογία					X

	των επιμέρους μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.					
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>1.2.4. Το προτεινόμενο πρόγραμμα δεν έχει ακόμα τεθεί σε λειτουργία και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν δείγματα προηγούμενων αξιολογήσεων φοιτητών. Με βάση προηγούμενες αξιολογήσεις του Τμήματος και την ακαδημαϊκή αρτιότητα των μελών ΔΕΠ η Εξωτερική Επιτροπή Αξιολόγησης αναμένει ανάλογου υψηλού επίπεδου επίδοση στον τομέα αυτό.</p> <p>1.2.4. Ισχύει το παραπάνω σχόλιο.</p>						
1.3	Διδακτικό Προσωπικό	1	2	3	4	5
1.3.1	Ο αριθμός του ακαδημαϊκού προσωπικού, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, και τα γνωστικά αντικείμενα του προσωπικού αυτού υποστηρίζουν επαρκώς το πρόγραμμα σπουδών.					X
1.3.2	Οι διδάσκοντες κάθε μαθήματος έχουν συναφή τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για τη διδασκαλία του μαθήματος, όπως περιγράφονται στις σχετικές νομοθεσίες, περιλαμβανομένων των ακόλουθων:					
1.3.2.1	Εξειδίκευση στα διδασκόμενα μαθήματα, με προτίμηση διδακτορικό στο θέμα.					X
1.3.2.2	Δημοσιεύσεις στο γνωστικό αντικείμενο					X
1.3.3	Τα γνωστικά αντικείμενα των Επισκεπτών Καθηγητών υποστηρίζουν επαρκώς το πρόγραμμα σπουδών.					X
1.3.4	Το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό έχει τα απαιτούμενα προσόντα, επαρκή επαγγελματική πείρα και εξειδίκευση για τη διδασκαλία περιορισμένου αριθμού μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.					
1.3.5	Σε κάθε πρόγραμμα σπουδών, το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό δεν υπερβαίνει το 30% του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού.					
1.3.6	Το διδακτικό προσωπικό κάθε ιδιωτικής και δημόσιας σχολής κατά ποσοστό όχι μικρότερο του 70% κατέχει αναγνωρισμένο ακαδημαϊκό τίτλο κατά μία βαθμίδα ανώτερο από το επίπεδο του προγράμματος στο οποίο διδάσκει.					X

1.3.7	Ο λόγος του αριθμού μαθημάτων του προγράμματος σπουδών που διδάσκεται από ακαδημαϊκό προσωπικό πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης προς τον αριθμό των μαθημάτων που διδάσκεται από ακαδημαϊκό προσωπικό μερικής απασχόλησης διασφαλίζει την ποιότητα σπουδών του προγράμματος σπουδών.						X
1.3.8	Ο λόγος του αριθμού φοιτητών προς το συνολικό αριθμό του διδακτικού προσωπικού είναι επαρκής για την υποστήριξη και τη διασφάλιση της ποιότητας του προγράμματος σπουδών.					X	
1.3.9	Ο χρόνος διδασκαλίας του ακαδημαϊκού προσωπικού δεν περιορίζει τη διεξαγωγή έρευνας, τη συγγραφή και την κοινωνική προσφορά.					X	
1.3.10	Οι μελλοντικές αποχωρήσεις / συνταξιοδοτήσεις, αναμενόμενες προσλήψεις και εξελίξεις του ακαδημαϊκού προσωπικού εξασφαλίζουν την ομαλή υλοποίηση του προγράμματος σπουδών σε ορίζοντα πενταετίας.						X
1.3.11	Ο Συντονιστής του προγράμματος έχει τα προσόντα και την εμπειρία για να συντονίζει με επάρκεια το πρόγραμμα σπουδών.						X

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

1.3.4. Δεν υπάρχει πρόβλεψη για Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό στο πρόγραμμα σπουδών.

1.3.10. Η βαθμολόγηση με βαθμό 5 παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι οι οκτώ υπάρχουσες οργανικές θέσεις, που όπως ανέφερε ο Κοσμήτορας Μεταπτυχιακών σήμερα είναι κενές, θα πληρωθούν στη διάρκεια της πενταετίας.

1.3. Το διδακτικό προσωπικό, ο αριθμός των φοιτητών και η εμπειρία του Συντονιστή είναι επαρκή να διασφαλίσουν την ακαδημαϊκή ποιότητα του προγράμματος.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ						
2.1	Σκοπός και μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.1.1	Ο σκοπός και οι στόχοι του προγράμματος σπουδών διατυπώνονται σε μορφή αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και συνάδουν με την αποστολή και τη στρατηγική του ιδρύματος.				X	
2.1.2	Ο σκοπός του προγράμματος και τα μαθησιακά αποτελέσματα αξιοποιούνται ως οδηγός για τον σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών.				X	
2.1.3	Ο τίτλος και το πρόγραμμα σπουδών ανταποκρίνονται στις βασικές πρόνοιες των αντίστοιχων Επαγγελματικών και Επιστημονικών Σωμάτων, για σκοπούς εγγραφής στα σώματα αυτά.					Δ/Ε
2.1.4	Το περιεχόμενο του προγράμματος, οι μορφές αξιολόγησης, τα διδακτικά υλικά και ο εξοπλισμός οδηγούν στην επίτευξη του σκοπού του προγράμματος και στη διασφάλιση των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.				X	
2.1.5	Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών είναι γνωστά στους φοιτητές/τριες και στα μέλη του ακαδημαϊκού και διδακτικού προσωπικού.				X	
2.1.6	Η μαθησιακή διαδικασία είναι κατάλληλα σχεδιασμένη, ώστε να επιτυγχάνονται τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.				X	
2.1.7	Ο τίτλος σπουδών που απονέμεται στους/στις φοιτητές/τριες ανταποκρίνεται στον σκοπό και στα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος.					X
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>2.1.1. Παρακαλούμε βλέπετε το σχόλιο μας στα σημεία 2.1.4 και 2.1.5 παρακάτω</p> <p>2.1.4. Στη συνάντησή μας με τα μέλη ΔΕΠ προέκυψε το θέμα της αναδιανομής των μαθημάτων μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής. Περαιτέρω, ο συνολικός αριθμός ωρών διδασκαλίας ανά εξάμηνο (192) θεωρείται υπερβολικός. Προτείνουμε την μείωση του αριθμού των διδασκομένων ανά εξάμηνο μαθημάτων από οκτώ σε έξι και τη κατάταξη τους σε υποχρεωτικά και επιλογής.</p>						

2.1.5. Κατά τη διάρκεια της συνάντησής μας με τα μέλη ΔΕΠ συμφωνήθηκε ότι τα μαθησιακά αποτελέσματα σε επίπεδο ατομικών μαθημάτων είναι σε πολλές περιπτώσεις επικεντρωμένα σε απόκτηση γενικών δεξιοτήτων (generic skills) παρά στις συγκεκριμένες δεξιότητες συμβατές με το τίτλο και το περιεχόμενο κάθε μαθήματος. Συμφωνήθηκε η πιο λεπτομερής ανάδειξη των συγκεκριμένων ανά μάθημα αποτελεσμάτων στον οδηγό σπουδών.

Προτείνουμε επίσης τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα σε επίπεδο προγράμματος να αναθεωρηθούν σε συνδυασμό με τις προτάσεις της ΕΕΑ για τον αριθμό και τη δομή των μαθημάτων ανά εξάμηνο, την εκπαιδευτική διαδικασία και την διαδικασία πρακτικής εξάσκησης.

2.1.6. Βλέπε σχόλιο στο σημείο 2.1.5.

2.2	Δομή και Περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.2.1	Τα αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων καθορίζουν με σαφήνεια τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, το περιεχόμενο, τις διδακτικές και μαθησιακές προσεγγίσεις και τον τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών/τριών.			X		
2.2.2	Εφαρμόζεται το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και υπάρχει πραγματική αντιστοιχία πιστωτικών μονάδων και φόρτου εργασίας κατά μάθημα και κατά εξάμηνο για τον φοιτητή, είτε αυτός παρακολουθεί συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών είτε είναι εγγεγραμμένος και φοιτά παράλληλα σε περισσότερα προγράμματα σπουδών, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πρακτική στα ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης.					X
2.2.3	Το πρόγραμμα σπουδών είναι δομημένο με συνεκτικό τρόπο και ακολουθία, ώστε έννοιες που λειτουργούν ως προϋποθέσεις να προηγούνται της διδασκαλίας άλλων πιο σύνθετων και γνωστικά πιο απαιτητικών εννοιών.					X
2.2.4	Ο τίτλος του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα, και το περιεχόμενο είναι συμβατά μεταξύ τους.					X
2.2.5	Το πρόγραμμα σπουδών, πέραν των μαθημάτων στα κύρια γνωστικά αντικείμενα, περιέχει ικανοποιητικό αριθμό μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης.					Δ/Ε
2.2.6	Το περιεχόμενο των μαθημάτων και ενοτήτων και οι αντίστοιχες εκπαιδευτικές δραστηριότητες είναι κατάλληλες για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε ό,τι αφορά στις				X	

	γνώσεις, στις δεξιότητες και στις ικανότητες που πρέπει να αναπτύσσουν οι φοιτητές/τριες.					
2.2.7	Ο αριθμός και το περιεχόμενο των μαθημάτων του προγράμματος είναι επαρκή για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων.				X	
2.2.8	Το περιεχόμενο των μαθημάτων του προγράμματος αντικατοπτρίζει τα τελευταία επιτεύγματα / εξελίξεις στην επιστήμη, στις τέχνες, στην έρευνα και στην τεχνολογία.					X
2.2.9	Δίνεται ευελιξία επιλογών / δυνατότητα προσαρμογής στις προσωπικές ανάγκες ή στις ανάγκες των φοιτητών/τριών με ειδικές ανάγκες.					X

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

2.2.1. Παρακαλούμε βλέπετε την πρώτη παράγραφο στο σχόλιο μας επί του σημείου 2.1.5 και το σχόλιο μας στο σημείο 2.1.4.

2.2.4. Η βαθμολόγηση μας με βαθμό 5 προϋποθέτει τις συμφωνηθέντες αλλαγές που περιγράφονται στα σημεία 2.1.5, 2.14 και 2.2.1

2.2.5. Η υπάρχουσα δομή του προγράμματος δεν διαφοροποιεί μεταξύ κύριων μαθημάτων και μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης. Δεν θεωρούμε αυτό το στοιχείο ως αδυναμία του προγράμματος. Σε σχέση με αυτό το σημείο, οι προτεινόμενες αλλαγές και η κατάταξη των μαθημάτων σε υποχρεωτικά και επιλογής διευκολύνει τον υγιή διαχωρισμό των μαθημάτων μεταξύ κορμού και επιλογής.

2.2.6. Παρακαλούμε βλέπετε τα σχόλιά μας στο σημείο 2.2.4 καθώς και τα σχόλιά μας επί της πρακτικής εξάσκησης (internship) στην ενότητα Καταληκτικά Σχόλια/Εισηγήσεις

2.2.7. Υπό την προϋπόθεση ότι ο συνολικός αριθμός των μαθημάτων ανά εξάμηνο θα μειωθεί από οκτώ σε έξι και θα υπάρξει διάκριση μεταξύ μαθημάτων κορμού και μαθημάτων επιλογής (βλέπε σχόλιο στο σημείο 2.2.5).

Σημειώστε πόσοι αναμένεται να είναι οι φοιτητές με παράλληλη φοίτηση και σε άλλο ακαδημαϊκό ίδρυμα, με βάση την ως τώρα γνώση σας για φοιτητές με παράλληλη φοίτηση στα προγράμματα του Ιδρύματός σας.

Δ/Ε

2.3	Διασφάλιση Ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.3.1	Οι ρυθμίσεις που αφορούν στη διασφάλιση της ποιότητας του προγράμματος σπουδών καθορίζουν σαφείς αρμοδιότητες και διαδικασίες.					X
2.3.2	Διασφαλίζεται η συμμετοχή στις διαδικασίες του συστήματος διασφάλισης ποιότητας του προγράμματος σπουδών					

	2.3.2.1	των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού						X
	2.3.2.2	των μελών του διοικητικού προσωπικού						X
	2.3.2.3	των φοιτητών/τριών			X			
2.3.3	Ο οδηγός, ή/και οι κανονισμοί διασφάλισης ποιότητας παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες και στοιχεία για την υποστήριξη και διαχείριση του προγράμματος σπουδών.				X			
2.3.4	Η διαδικασία διασφάλισης ποιότητας αποτελεί ακαδημαϊκή διαδικασία και δεν υπόκειται σε περιορισμούς από μη ακαδημαϊκούς παράγοντες.							X
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>2.3.2.2. Όπως αναφέραμε και παραπάνω, τα έγγραφα τα οποία λάβαμε δεν προσφέρουν επαρκή πληροφόρηση για τις διαδικασίες συμμετοχής των φοιτητών στο σύστημα διασφάλισης ποιότητας του προγράμματος. Επίσης, στα έγγραφα τα οποία λάβαμε, και συγκεκριμένα στην Αίτηση για Αξιολόγηση – Πιστοποίηση Νέου Προγράμματος Σπουδών (Έντυπο: 200.1), στον Πίνακα Περιεχομένων (σελ. 2) αναφέρεται ότι οι πληροφορίες αυτές εμπεριέχονται στο Παράρτημα 5 το οποίο παραπέμπει στη σελίδα 18. Εντούτοις, το Παράρτημα 5 δεν συμπεριλαμβάνεται στο κείμενο της Αίτησης (το ίδιο συμβαίνει και με το Παράρτημα 4 – Υποδομές)</p> <p>2.3.3. Παρακαλούμε βλέπετε τα σχόλιά μας στο σημείο 2.3.2.2</p>								
2.4	Διαχείριση του Προγράμματος Σπουδών		1	2	3	4	5	
2.4.1	Διενεργείται αποτελεσματική διαχείριση του προγράμματος σπουδών όσον αφορά στον σχεδιασμό, στην έγκριση, στην παρακολούθηση και στην αναθεώρησή του.				X			
2.4.2	Διασφαλίζεται ότι τα μαθησιακά αποτελέσματα μπορούν να επιτευχθούν στη βάση του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος.					X		
2.4.3	Διασφαλίζεται ότι η διαδικασία διαχείρισης και ανάπτυξης των προγραμμάτων σπουδών είναι ακαδημαϊκή διαδικασία η οποία λειτουργεί χωρίς οποιεσδήποτε μη ακαδημαϊκές παρεμβάσεις.							X
2.4.4	Η ακαδημαϊκή ιεραρχία του ιδρύματος (Πρύτανης, Αντιπρυτάνεις, Κοσμήτορες, Πρόεδροι και Συντονιστές							X

	προγραμμάτων, ακαδημαϊκό προσωπικό) έχουν την αποκλειστική ευθύνη για την ακαδημαϊκή αριστεία και την ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών.					
2.4.5	Οι πληροφορίες που αφορούν στο πρόγραμμα σπουδών αναρτώνται δημόσια και περιλαμβάνουν:					
2.4.5.1	Τις διατάξεις αναφορικά με τις πιστώσεις μονάδων					Δ/Ε
2.4.5.2	Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα					Δ/Ε
2.4.5.3	Τη μεθοδολογία					Δ/Ε
2.4.5.4	Τις περιγραφές των μαθημάτων					Δ/Ε
2.4.5.5	Τη δομή του προγράμματος					Δ/Ε
2.4.5.6	Τα κριτήρια εισδοχής					Δ/Ε
2.4.5.7	Τη μορφή και τις διαδικασίες αξιολόγησης των φοιτητών/τριών					Δ/Ε
2.4.6	Η απονομή του τίτλου σπουδών συνοδεύεται από «Παράρτημα Διπλώματος»(diploma supplement) το οποίο είναι σύμφωνο με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς προδιαγραφές.					X
2.4.7	Διασφαλίζεται αποτελεσματικός μηχανισμός αξιολόγησης του προγράμματος σπουδών από τους/τις φοιτητές/τριες.					X
2.4.8	Η αναγνώριση και η μεταφορά πιστωτικών μονάδων από προηγούμενη φοίτηση ρυθμίζεται με διαδικασίες και κανονισμούς οι οποίοι διασφαλίζουν ότι οι περισσότερες πιστωτικές μονάδες απονέμονται από το ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο.					Δ/Ε

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Σημειώστε σε περίπτωση πρακτικής άσκησης:

- Πόσες είναι οι πιστωτικές μονάδες για μαθήματα και πόσες για την πρακτική άσκηση
Μαθήματα 60, πρακτική άσκηση 30, μεταπτυχιακή εργασία 30
- Σε ποιο εξάμηνο γίνεται η πρακτική άσκηση
Μετά το πέρας του δευτέρου εξαμήνου, δηλαδή από Μάιο ως Ιούλιο του πρώτου έτους.
- Αν η πρακτική άσκηση γίνεται στην χώρα στην οποία εδρεύει το ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο.
Η πρακτική άσκηση μπορεί να γίνει και στην Κύπρο και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2.4.1. Το Πρόγραμμα διαθέτει δομές Διακυβέρνησης και Εσωτερικής Αξιολόγησης η οποία επιβλέπει την ταυτόχρονη λειτουργία του προγράμματος στα τρία συμμετέχοντα πανεπιστήμια και εισηγείται αλλαγές όπου χρειάζεται. Ωστόσο, η διαδικασία εφαρμογής και η υλοποίηση των τυχόν αναγκαίων αλλαγών μπορεί να αποδειχθεί σύνθετη και δυσλειτουργική. Το θεσμικό πλαίσιο στις τρεις χώρες αναφοράς διαφέρει, κάτι που μπορεί να επηρεάσει σημαντικά την επίκαιρη εφαρμογή των όποιων αλλαγών.

2.4.2. Υπό την προϋπόθεση της μείωσης του αριθμού των μαθημάτων και ωρών διδασκαλίας σύμφωνα με το σχόλιό μας στο σημείο 2.2.7

2.4.5. Το προτεινόμενο πρόγραμμα δεν έχει ενεργοποιηθεί από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, κατά συνέπεια δεν υπάρχει ακόμα δημόσια πληροφόρηση σχετικά με τα στοιχεία που αναφέρονται στη παράγραφο 2.4.5.

2.5	Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.5.1	Οι συνεργασίες του προγράμματος με άλλα ιδρύματα συγκρίνονται θετικά με αντίστοιχες συνεργασίες άλλων τμημάτων / προγραμμάτων σπουδών στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο.					X
2.5.2	Προσελκύονται Επισκέπτες Καθηγητές εγνωσμένου κύρους.					X
2.5.3	Συμμετέχουν οι φοιτητές/τριες σε προγράμματα ανταλλαγών.					X
2.5.4	Η ακαδημαϊκή φυσιογνωμία του προγράμματος σπουδών είναι συμβατή με αντίστοιχα προγράμματα σπουδών στον κυπριακό χώρο και διεθνώς.				X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

2.5.1. Οι συνεργασίες συγκρίνονται θετικά όπως άλλωστε συμβαίνει με ανάλογες δια-τμηματικές συνεργασίες στον ευρωπαϊκό χώρο. Ωστόσο, οφείλουμε να σημειώσουμε ένα παράγοντα κινδύνου ο οποίος εμφυλλοχωρεί στο προτεινόμενο πρόγραμμα, και συγκεκριμένα ότι το ίδιο πρόγραμμα παρέχεται ταυτόχρονα από δύο Πανεπιστήμια (Πανεπιστήμιο Κύπρου και Πανεπιστήμιο Κρήτης). Ο πιθανός κίνδυνος είναι η υλοποίηση του προγράμματος στο ένα από τα δύο Τμήματα να είναι λιγότερο επιτυχής από το άλλο και αυτό να επηρεάσει τη φήμη του προγράμματος του άλλου πανεπιστημίου. Σημειώνουμε θετικά την ύπαρξη κοινών ανάμεσα στα δύο Πανεπιστήμια μηχανισμών διασφάλισης ποιότητας και ελέγχου της λειτουργίας των δύο παράλληλων προγραμμάτων. Εντούτοις, έχουμε ανησυχίες αναφορικά με αυτό το θέμα (παρακαλούμε βλέπετε Καταληκτικά Σχόλια/Εισηγήσεις)

Σχολιάστε, επίσης, τον βαθμό στον οποίο το πρόγραμμα συγκρίνεται θετικά με τα αντίστοιχα προγράμματα που λειτουργούν στην Κύπρο και στο εξωτερικό σε Ιδρύματα της ίδιας βαθμίδας.

Το πρόγραμμα δεν συγκρίνεται απλώς θετικά με υπάρχοντα προγράμματα αλλά καινοτομεί. Η δομή του συνδυάζει δυνατή ακαδημαϊκή αναλυτική βάση με πρακτική εξάσκηση. Προγράμματα αυτού του είδους ταυτισμένα με ειδικές ανάγκες της αγοράς εργασίας θα αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση για άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα.

2.6	Σύνδεση με αγορά εργασίας και κοινωνία	1	2	3	4	5
2.6.1	Οι διαδικασίες οι οποίες εφαρμόστηκαν για την ανταπόκριση του προγράμματος στις επιστημονικές και επαγγελματικές δραστηριότητες των αποφοίτων είναι επαρκείς και αποτελεσματικές.			X		
2.6.2	Με βάση τη μελέτη βιωσιμότητας αναμένεται απορρόφηση των αποφοίτων σε ικανοποιητικό βαθμό.				X	
2.6.3	Τα οφέλη της κοινωνίας από το πρόγραμμα σπουδών είναι σημαντικά.					X

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη

2.6.1 Το πρόγραμμα σπουδών το οποίο αποτελείται από μαθήματα, πρακτική άσκηση και μεταπτυχιακή εργασία, έχουν γενικά δομηθεί έτσι ώστε να παρέχουν γνώσεις και δεξιότητες για την προαγωγή της επιχειρηματικότητας, τεχνολογίας και καινοτομίας, και την αφομοίωση της από τους αποφοίτους του προγράμματος. Σε ορισμένες από τις διαδικασίες αυτές, υπάρχει χώρος για περαιτέρω βελτίωση σε όλα τα επίπεδα (βλ. σχετικές αναφορές μας σε άλλες παραγράφους).

Γενικό σχόλιο αναφορικά με την ενότητα 2.6: Οι προτείνοντες το πρόγραμμα αντιλαμβάνονται ότι υπάρχουν κενά στην αγορά εργασίας για τις δεξιότητες και ικανότητες των αποφοίτων του προγράμματος για μια συγκεκριμένη μεγάλη ομάδα επιχειρήσεων (μικρομεσαίες επιχειρήσεις). Παρατηρούμε και επαινούμε τη διάθεση του Τμήματος να προσεγγίσει αποτελεσματικά την αγορά εργασίας και να επιδιώξει να καλύψει τα ειδικά κενά σε στρατηγικούς τομείς επιχειρήσεων, βασικών για την οικονομική ανάπτυξη και κατ' επέκταση την κοινωνική πρόοδο. Αυτή η πρωτοβουλία μπορεί να εμπλουτισθεί και με περαιτέρω δραστηριότητες προς αυτή την κατεύθυνση (π.χ. δημιουργία επιχειρηματικής θερμοκοιτίδας)

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ Η ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ						
3.1	Συνέργεια Έρευνας και Διδασκαλίας	1	2	3	4	5
3.1.1	Διασφαλίζεται ότι η διδασκαλία και η μάθηση έχει επαρκώς διαφωτιστεί από την έρευνα.					X
3.1.2	Τα νέα αποτελέσματα της έρευνας είναι ενσωματωμένα στο περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών.				X	
3.1.3	Παρέχονται επαρκείς και ικανοποιητικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός για τη στήριξη των ερευνητικών συνιστωσών του προγράμματος σπουδών τα οποία είναι διαθέσιμα και προσβάσιμα στο προσωπικό και στους φοιτητές/τριες.					X
3.1.4	Τα αποτελέσματα της ερευνητικής δραστηριότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού δημοσιεύονται σε διεθνή περιοδικά με το σύστημα κριτών, σε διεθνή συνέδρια, πρακτικά συνεδριών εκδόσεις κλπ.					X
3.1.5	Η εξωτερική, μη κρατική, χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού συγκρίνεται θετικά με τη χρηματοδότηση των άλλων ιδρυμάτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό.					X
3.1.6	Η εσωτερική, χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού συγκρίνεται θετικά με τη χρηματοδότηση των άλλων ιδρυμάτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό.					X
3.1.7	Η πολιτική, έμμεσης ή άμεσης, εσωτερικής χρηματοδότησης των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού είναι ικανοποιητική.					X
3.1.8	Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών, ακαδημαϊκού, εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού του προγράμματος σε ερευνητικές δραστηριότητες και έργα είναι ικανοποιητική.					X
3.1.9	Η εκπαίδευση φοιτητών/τριών στην ερευνητική διαδικασία είναι επαρκής					X
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>Η ερευνητική ικανότητα και επίδοση του τμήματος και των διδασκόντων στο πρόγραμμα είναι αποδεδειγμένα υψηλή. Οι διδάσκοντες είναι ικανοί να μεταφέρουν ουσιαστικές πτυχές της ερευνητικής τους δραστηριότητας στο διδακτικό τους έργο. Το Πανεπιστήμιο παρέχει αναγκαίους πόρους για την ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ που διδάσκουν στο πρόγραμμα.</p>						

3.1.8: Η απάντησή μας αναφέρεται στην συμμετοχή του εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού. Σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή των φοιτητών/φοιτητριών, αυτή θα μπορεί να αξιολογηθεί μετά την εισαγωγή και λειτουργία του προγράμματος

3.1.9. Η απάντησή μας αναφέρεται στα υπό λειτουργία σήμερα προγράμματα του Τμήματος. Σε ό,τι αφορά το υπό αξιολόγηση πρόγραμμα, αυτή θα μπορεί να αξιολογηθεί μετά την εισαγωγή και λειτουργία του προγράμματος.

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

4.1	Διοικητικοί Μηχανισμοί	1	2	3	4	5
4.1.1	Υπάρχει Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας που υποστηρίζει τους φοιτητές/τριες στα ακαδημαϊκά και προσωπικά τους προβλήματα και δυσκολίες.					X
4.1.2	Οι θεσμοθετημένοι διοικητικοί μηχανισμοί για παρακολούθηση και στήριξη φοιτητών είναι επαρκείς.					X
4.1.3	Η απόδοση των μηχανισμών αυτών αξιολογείται στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων.					X

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου διαθέτει όλες τις απαραίτητες υποδομές για την αποτελεσματική διοικητική υποστήριξη του διδακτικού έργου

4.2	Υποδομές / Υποστήριξη	1	2	3	4	5
4.2.1	Υπάρχουν κατάλληλα βιβλία και έγκριτα περιοδικά που υποστηρίζουν το πρόγραμμα.					X
4.2.2	Υπάρχει υποστηρικτική πλατφόρμα εσωτερικής επικοινωνίας.					X
4.2.3	Οι εγκαταστάσεις είναι επαρκείς σε αριθμό και μέγεθος.					X
4.2.4	Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στη διδασκαλία και την εκμάθηση (εργαστηριακός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, αναλώσιμα, κ.τ.λ.) είναι ποσοτικά και ποιοτικά επαρκής.					X
4.2.5	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) είναι επαρκές και εύκολα προσβάσιμο από τους φοιτητές/τριες.					X

4.2.6	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) ενημερώνεται με τις πιο πρόσφατες εκδόσεις, σε τακτά χρονικά διαστήματα.						X
4.2.7	Παρέχονται, στο διδακτικό προσωπικό, δυνατότητες επιμόρφωσης σε μεθόδους διδασκαλίας, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στις νέες τεχνολογίες στη βάση δομημένου πλαισίου μάθησης.						X
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>Το Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι πλήρως εξοπλισμένο σε όλες τις υποδομές (υλικές, λογισμικό και άλλες υποδομές) αφενός για να διευκολύνει και να επαυξήσει την μαθησιακή εμπειρία των φοιτητών, αφετέρου να διατηρεί συνεχώς την διδακτική αρτιότητα του ακαδημαϊκού προσωπικού</p>							
4.3	Οικονομικοί Πόροι	1	2	3	4	5	
4.3.1	Η διαχείριση και διάθεση των οικονομικών πόρων του προγράμματος σπουδών επιτρέπουν την ανάπτυξη του προγράμματος και του ακαδημαϊκού/εκπαιδευτικού προσωπικού.						X
4.3.2	Η διάθεση των οικονομικών πόρων που αφορούν ακαδημαϊκά θέματα είναι αρμοδιότητα των θεσμικών ακαδημαϊκών οργάνων.						X
4.3.3	Οι αμοιβές του ακαδημαϊκού και άλλου προσωπικού είναι ανάλογες με τις αμοιβές ακαδημαϊκού και άλλου προσωπικού αντίστοιχων ιδρυμάτων στην Κύπρο.						X
4.3.4	Τα δίδακτρα των φοιτητών/τριών συνάδουν με τα δίδακτρα αντίστοιχων ιδρυμάτων						X
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων με τα μέλη ΔΕΠ κατέστη προφανές ότι το Πανεπιστήμιο έχει συμφωνήσει στην μεσοπρόθεσμη οικονομική υποστήριξη του Προγράμματος ως ότου επιτευχθεί ο προγραμματισμένος αριθμός φοιτητών (30). Αυτή η οικονομική υποστήριξη καθιστά το πρόγραμμα βιώσιμο για τρία τουλάχιστον χρόνια εξασφαλίζοντας την μεσοπρόθεσμη βιωσιμότητά του.</p> <p>Η διάθεση των οικονομικών πόρων είναι συνεπής με τους ακαδημαϊκούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς του προγράμματος, όπως η παροχή υποτροφιών σε ικανούς φοιτητές περιορισμένων οικονομικών δυνατοτήτων. Ιδιαίτερα η πρόβλεψη για υποτροφίες αποτελεί παράδειγμα βέλτιστης πρακτικής.</p>							

Το πιο κάτω κριτήριο ισχύει επιπρόσθετα για τα εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών.

5.	ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	1	2	3	4	5
5.1	Οι διαδικασίες ανατροφοδότησης των διδασκόντων αναφορικά με την αξιολόγηση του διδακτικού τους έργου από τους φοιτητές είναι ικανοποιητικές.					
5.2	Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις πρόσληψης ακαδημαϊκού / διδακτικού προσωπικού διασφαλίζουν ότι οι υποψήφιοι διαθέτουν τις απαραίτητες ικανότητες και εμπειρία για εξ αποστάσεως εκπαίδευση.					
5.3	Μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες, παρέχεται κατάλληλη εκπαίδευση, καθοδήγηση και υποστήριξη στους διδάσκοντες, για να μπορέσουν να υποστηρίξουν αποδοτικά την εκπαιδευτική διαδικασία.					
5.4	Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών είναι ικανοποιητικοί.					
5.5	Παρέχεται κατάλληλη καθοδήγηση στους εκπαιδευόμενους από τους διδάσκοντες μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες.					
5.6	Εξασφαλίζεται σε ικανοποιητικό βαθμό η ομαλή εξ αποστάσεως επικοινωνία εκπαιδευτικού προσωπικού και φοιτητών.					
5.7	Διασφαλίζεται η συνέπεια της αξιολόγησης, η ισότιμη εφαρμογή της σε όλους τους/τις φοιτητές/τριες και η τήρηση προκαθορισμένων διαδικασιών.					
5.8	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) πληροί τις προδιαγραφές που προβλέπει η μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.					
5.9	Το πρόγραμμα διαθέτει κατάλληλες και επαρκείς υποδομές υποστήριξης της μάθησης.					
5.10	Οι υποστηρικτικές υποδομές είναι εύκολα προσβάσιμες.					
5.11	Οι φοιτητές ενημερώνονται και εκπαιδεύονται σχετικά με τα διαθέσιμες εκπαιδευτικές υποδομές.					

5.12	Οι διαδικασίες συστηματικού ελέγχου και βελτίωσης των υποστηρικτικών υπηρεσιών είναι συχνές και αποτελεσματικές.						
5.13	Οι υποδομές για εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι συγκρίσιμες με τις υποδομές Πανεπιστημίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς.						
5.14	Οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης παρέχονται σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ώστε να υποστηρίζονται οι ανάγκες των φοιτητών και των διδασκόντων.						
5.15	Οι φοιτητές/τριες και οι διδάσκοντες έχουν πρόσβαση στις απαραίτητες για το πρόγραμμα, το επίπεδο και τον τρόπο διδασκαλίας τους ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης.						
5.16	Το ποσοστό του διδακτικού προσωπικού σε ένα πρόγραμμα σπουδών που προσφέρεται εξ αποστάσεως, το οποίο κατέχει διδακτορικό τίτλο, δεν είναι μικρότερο από 75%.						

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Σημειώστε αν ισχύουν τα πιο κάτω, βάζοντας $\checkmark$ στο τετραγωνάκι δίπλα από τη δήλωση. Σε περίπτωση που δεν ισχύουν οι δηλώσεις, σημειώστε τι ισχύει:

Ο ανώτατος αριθμός φοιτητών ανά τμήμα δεν υπερβαίνει τους 30 φοιτητές.	
Είναι απαραίτητη η διεξαγωγή γραπτών εξετάσεων με φυσική παρουσία υπό την εποπτεία του ιδίου του Ιδρύματος ή υπό την εποπτεία αξιόπιστων φορέων που λειτουργούν στις χώρες των διδασκομένων.	
Ο αριθμός των τμημάτων εξ αποστάσεως προγράμματος στα οποία διδάσκει το ακαδημαϊκό προσωπικό δεν υπερβαίνει τον αριθμό των μαθημάτων που διδάσκει το διδακτικό προσωπικό στα συμβατικά προγράμματα και ο διδακτικός φόρτος του διδάσκοντος συνυπολογίζεται.	

Το πρόγραμμα είναι δια ζώσης και δεν προβλέπει εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Το πιο κάτω κριτήριο ισχύει επιπρόσθετα για τα διδακτορικά προγράμματα σπουδών.

6.	ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	1	2	3	4	5
6.1	Διασφαλίζεται η ποιοτική παροχή διδακτορικών σπουδών μέσα από Κανονισμούς Διδακτορικών Σπουδών.					
6.2	Η δομή και το περιεχόμενο του διδακτορικού προγράμματος σπουδών είναι ικανοποιητικά και διασφαλίζουν την ποιοτική παροχή διδακτορικών σπουδών.					
6.3	Ο αριθμός του ακαδημαϊκού προσωπικού που θα υποστηρίξει το διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών είναι επαρκής.					
6.4	Οι επιβλέποντες των διδακτορικών διατριβών έχουν τα ακαδημαϊκά προσόντα και την εμπειρία για την εποπτεία των συγκεκριμένων διατριβών.					
6.5	Η προσβασιμότητα των ενδιαφερόμενων μερών στους κανόνες διδακτορικών σπουδών είναι ικανοποιητική.					
6.6	Ο αριθμός των διδακτορικών φοιτητών τους οποίους επιβλέπει ένα ακαδημαϊκό μέλος είναι ικανοποιητικός για τη συνεχή και αποτελεσματική ανατροφοδότηση του φοιτητή και σύμφωνος με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.					
6.7	Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των ακαδημαϊκών συμβούλων και επιβλεπόντων είναι ικανοποιητικά και καλύπτουν τα θεματικά πεδία έρευνας των διδακτορικών φοιτητών του προγράμματος.					

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Το πρόγραμμα δεν αναφέρεται σε διδακτορικές σπουδές.

Σημειώστε τον αριθμό διδακτορικών φοιτητών που επιβλέπει κάθε μέλος ΔΕΠ του προγράμματος και την ακαδημαϊκή βαθμίδα στην οποία βρίσκεται ο επιβλέπων.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ – ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Παρακαλώ να γράψετε τα καταληκτικά σχόλια και εισηγήσεις για το πρόγραμμα σπουδών στο σύνολό του ή για επιμέρους συνιστώσες του προγράμματος σπουδών.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα καλύπτει μια σημαντική ανάγκη ακαδημαϊκής κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού για την αγορά εργασίας, ενός νευραλγικού και αυξανόμενης σημασίας τομέα. Παρεμφερή προγράμματα προσφέρονται από κορυφαία πανεπιστήμια της Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής. Το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό είναι άριστα κατηρτισμένο και επαρκές για να φέρει σε πέρας την επιτυχή λειτουργία του προγράμματος. Το πανεπιστήμιο Κύπρου διαθέτει εντυπωσιακές υλικές και διδακτικές υποδομές για να υποστηρίξει τη λειτουργία του προγράμματος. Η Εξωτερική Επιτροπή Αξιολόγησης (ΕΕΑ) εντυπωσιάστηκε από την υποστήριξη του προγράμματος από όλα τα επίπεδα της πανεπιστημιακής διοίκησης. Η ΕΕΑ εντυπωσιάστηκε από το σύνολο της εικόνας που αποκόμισε για το Πανεπιστήμιο Κύπρου τόσο από την επίσκεψη όσο και από τις παρουσιάσεις του Πρύτανη και Αντιπρύτανη.

Η ΕΕΑ σημειώνει ότι ορισμένα μέρη των εγγράφων που τέθηκαν στη διάθεση της ήταν ελλιπή, κάτι που δημιούργησε σημαντικό έλλειμμα πληροφόρησης το οποίο καλύφθηκε μερικώς κατά τη διάρκεια των συζητήσεων που είχαμε με τα μέλη ΔΕΠ.

Η ΕΕΑ μετά από εκτενείς συζητήσεις με τα μέλη ΔΕΠ και λαμβάνοντας υπόψιν τα στοιχεία που τέθηκαν στη διάθεσή της προτείνει ορισμένες αλλαγές με στόχο τη βελτίωση του προγράμματος σπουδών. Αυτές αφορούν τα παρακάτω:

1. Τα κριτήρια εισαγωγής που αναφέρονται στην αγγλική γλώσσα.
2. Η συγκεκριμενοποίηση των κριτηρίων ακαδημαϊκής αξιολόγησης των φοιτητών και η αναθεώρηση της ποσοστιαίας συμβολής των επιμέρους μεθόδων αξιολόγησης στους τελικούς βαθμούς των μαθημάτων.
3. Η μείωση των ωρών διδασκαλίας και η εισαγωγή διάρθρωσης των μαθημάτων μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής.
4. Η προσκόμιση ολοκληρωμένων στοιχείων σχετικά με τη μέριμνα για φοιτητές με μειωμένη ακαδημαϊκή επίδοση.

5. Η πληρέστερη κατάρτιση περιγραμμάτων σπουδών (π.χ. κατανομή μεταξύ διαλέξεων και εργαστηρίων και λεπτομερέστερα μαθησιακά αποτελέσματα σε επίπεδο μαθημάτων).

6. Η εισαγωγή στο πρόγραμμα του μαθήματος της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού (Human Resources Management)

7. Η εμβάθυνση σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης (παρακαλώ βλέπετε συνημμένο κείμενο με τίτλο Ένταξη της Πρακτικής Άσκησης στο Πρόγραμμα Σπουδών)

Η ΕΕΑ εξέφρασε τον προβληματισμό της σχετικά με την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών της διαπανεπιστημιακής διαχείρισης (inter-university governance) του προγράμματος. Η ΕΕΑ προτείνει την τροποποίηση του προτεινόμενου για τον τομέα αυτό θεσμικού πλαισίου ούτως ώστε να διασφαλισθεί η ποιότητα του προγράμματος.

ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) σε ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών σημαίνει ότι ο ασκούμενος φοιτητής/φοιτήτρια δεν αντικαθιστά κάποιον εργαζόμενο εντός της εταιρίας, αναλαμβάνοντας ευθύνη, αλλά αντίθετα εξασκείται πλησίον, υπό την καθοδήγηση, ενός στελέχους/εργαζομένου που έχει ορισθεί για αυτόν και εκπαιδεύεται σε συγκεκριμένη(ες) δραστηριότητα(ες). Η ΠΑ αποτελεί ένα από τα μέρη ολοκλήρωσης της μαθησιακής διαδικασίας του φοιτητή και έτσι πρέπει να θεωρείται από όλους τους συμμετέχοντες σε αυτή (υπεύθυνος προγράμματος, καθηγητής υπεύθυνος για την ΠΑ, φοιτητές και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις).

Για το σκοπό αυτό, χρειάζεται να προστεθεί ένα τμήμα στο πρόγραμμα σπουδών υπό τον τίτλο «Οδηγός Πρακτικής Άσκησης – Internship Guide» ο οποίος θα ακολουθείται από όλα τα συμμετέχοντα μέρη. Ο οδηγός αυτός συμπεριλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το όραμα και την αποστολή της ΠΑ, τη διαδικασία υλοποίησής της, κανονισμούς για όλους τους συμμετέχοντες. Ο οδηγός προβλέπει από κάθε συμμετέχουσα εταιρία να εκπονεί-προετοιμάζει πρόγραμμα εκπαίδευσης εντός της εταιρίας το οποίο παρακολουθείται κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του από τον υπεύθυνο ΠΑ. Η ΠΑ έχει ετήσια διάρκεια και διαθέτει γραμματεία. Η ΠΑ αξιολογείται ετησίως με κατάλληλα ερωτηματολόγια από τους φοιτητές και τους υπεύθυνους για αυτούς στις επιχειρήσεις. Επίσης, ετησίως προγραμματίζονται δύο εκδηλώσεις, μια πριν και μια μετά την εφαρμογή της, καθώς όλοι οι συμμετέχοντες χρειάζονται εκπαίδευση για το πρόγραμμα ΠΑ.

Μετά την υλοποίηση της ΠΑ, σε εύλογο χρόνο, ο υπεύθυνος καθηγητής εκπονεί ετήσια έκθεση η οποία περιέχει την ανάλυση και αποτίμηση του προγράμματος ΠΑ όλου του έτους καθώς και τυχόν προτάσεις βελτίωσης.

Τέλος το πρόγραμμα ΠΑ προϋποθέτει προσεκτική επιλογή εταιριών οι οποίες ταυτίζονται με τους σκοπούς του μεταπτυχιακού προγράμματος και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Ο αριθμός των προς επιλογή επιχειρήσεων καλό είναι να είναι μεγαλύτερος του αριθμού των φοιτητών για λόγους διαχείρισης κινδύνου.

Ονόματα και υπογραφές Προέδρου και Μελών της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης:

Όνομα:	Υπογραφή:
Παναγιώτης Αλεξάκης (Μέλος)	
Μιχάλης Αργυρού (Πρόεδρος)	
Χρίστος Ιωαννίδης (Μέλος)	
Γλαύκος Μιχαηλίδης (Μέλος - φοιτητής)	

Ημερομηνία: 1 Φεβρουαρίου 2017

300_1_1_external_evaluation_report_program_template.docx